

АЛЬТЕРНАТИВНІ ТЕОРІЇ ПОХОДЖЕННЯ ЛЮДИНИ

Пилипас Є.В.

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: pylypas.yevheniia2321@vni.cdu.edu.ua*

Окрім найпоширеніших еволюційної та релігійної теорій походження людини, існують інші теорії, які визнаються лише невеликою групою людей і які іноді навіть не є науково доведеними. До них відносяться космологічна, міфологічна, водна та інші теорії.

Згідно з прихильниками космологічної теорії, людина і всі живі організми на планеті Земля прибули з космосу. Існують різні думки щодо того, як життя потрапило на нашу планету з космосу. Найпоширеніша теорія полягає в тому, що життя було занесене на Землю позаземним об'єктом – метеоритом, астероїдом і так далі. Ця теорія по-науковому називається панспермія. Цю теорію запропонував і почав вивчати німецький вчений Герман Ріхтер у 1865 році. Ця теорія була підтримана вченими того часу.

Існує ще одна теорія, пов'язана з космосом. Ця гіпотеза називається теорією останнього предка. Згідно з цією теорією, життя на планеті Земля походить від організмів, які народилися і розвивалися на інших планетах, а потім потрапили на нашу планету і якимось чином опинилися тут. Вважається, що це могло статися через космічні об'єкти – комети або метеорити. Теорія спільного предка пояснює, як організми можуть мати спільні характеристики і як їхній генетичний матеріал може бути схожим. Вона також допомагає пояснити, чому деякі організми мають схожі структури і функції, такі як органи і системи органів. Ці теорії дуже цікаві і, на мою думку, мають право на життя і процвітання. Однак у науковому світі ці теорії не мають достатньої підтримки з боку вчених. Тим не менш, ці гіпотези продовжують досліджуватися і, можливо, одного разу знайдуть достатнє наукове підтвердження [1].

Водна теорія – одна з альтернативних теорій походження людини. Згідно з цією теорією, життя на нашій планеті зародилося в гідросфері, тобто у воді – в річках, морях, океанах – і життя прийшло на землю з водного середовища. Цій еволюції мали сприяти певні фактори, які, по суті, змусили мешканців водного середовища перейти до життя на суші. Це могло бути замулення і зменшення водойм, в яких жили стародавні мешканці нашої планети, або ж холод, який змусив їх перейти до життя на суші. Водоймою, де могло зародитися життя, є Афарське море – водойма у Східній Африці. Це море було ізольоване 5,7 мільйона років тому, а потім висохло, принісши перші живі істоти на африканський континент [5].

Прихильники океанічної теорії наводять безліч доказів можливості існування такої людини на Землі. Серед цих доказів першим згадується людське волосся – голова часто перебувала над водою, що утримувало волосся на місці. Воно також відіграло захисну роль, захищаючи мозок від сонячних променів і підтримуючи

тепловий баланс. Інші волосинки на тілі людини, здається, повторюють напрямок руху людини під водою. Ще одним аргументом на користь водної теорії є частий дефіцит йоду в організмі людини, що призводить до захворювань, особливо ендокринної системи. Морепродукти є найбагатшим джерелом цієї речовини. Це пояснює нестачу йоду в організмі людини порівняно з тими часами, коли вона жила у воді і не відчувала такого дефіциту. Більше того, людина навіть має очевидну здатність протидіяти гідростатичному тиску в очах, виділяючи спеціальну рідину і наповнюючи артерії задньої камери ока кров'ю (через що очі червоніють при пірнанні) [5].

Однією з найбільш поширених ненаукових теорій походження людини є міфологічна теорія. Цю теорію обстоював, зокрема, англійський лінгвіст М. Мюллер. Досліджуючи різні іноземні мови, він припустив, що релігія виникла від сонця, а людина – від нього та інших надприродних сил. Тим самим він завдав сильного удару по теорії творіння, адже насправді, згідно з цією гіпотезою, сонце було верховним «небуттям».

Анімізм близький до релігійних і міфологічних теорій тим, що він також припускає, що вища, надприродна сила є творцем усього життя на землі і особливо людини. Подібно до того, як теорія створення бачить творцем Бога, а міфологічна теорія – сонце, анімістична гіпотеза бачить такою силою духів. Ця теорія поширилася наприкінці 19-го і на початку 20-го століть, і вважається, що її першовідкривачем був англійський релігієзнавець Е. Тейлор. Окрім духів, важливим елементом людського походження та існування загалом вважалася душа; до анімізму її також вважали силою без індивідуальності та фізичних властивостей, яка не має нічого спільного з матеріальними тілами, але проявляється в них [2].

Поширеною є також теорія великого вибуху. Згідно з цією гіпотезою, життя на планеті та його виникнення відбулося після Великого вибуху. Це дало початок як матерії, так і часу. Теорія про походження та еволюцію Всесвіту, нині відома як теорія Великого вибуху, була висунута в 1931 році бельгійським абатом і астрономом Жоржем Леметром. До самого вибуху існували численні фізичні та астрономічні фактори, які призвели до такого результату [3].

Отже, "Теорії походження людини" - це тема, яка завжди хвилювала людство. Для людства завжди було важливо дослідити походження людини і зрозуміти, як саме наші найдавніші предки з'явилися на цій планеті. Згідно з сучасними науковими знаннями, життя на Землі зародилося близько 3,8 мільярдів років тому. Всі релігії, всі країни і різні вчені завжди висували різні гіпотези про те, як утворилося життя на Землі. І кожен вчений висував свої аргументи на підтримку своєї теорії. В результаті з'явилися різні теорії, такі як еволюція і креаціонізм, а про походження людства ведеться багато суперечок.

Список використаної літератури

1. Сало І. Антропогенез як космологічно обумовлена еволюція життя на землі. Світогляд – філософія – релігія. 2014. Вип. 5. С. 114–122.

2. Бречак, І. М. Походження людини: міфи і факти. Київ: Вид. «Знання» УРСР, 1985. 48 с.
3. Данилова Є. І., Сегеда С.П. Людина та її розвиток. Київ : Рад. шк., 1985. 152 с.
4. Смирнов С. В. Антропогенез .Енциклопедія Сучасної України . Київ. 2001. – Т. 1 : А. 593 с.
5. Урьенсон М. И. Джерела роду людського у світлі новітніх даних .Питання історії.1976, № 1.

Науковий керівник: кандидат історичних наук, доцент Лисиця Л.Г.

ЖИТЛО ЛЮДЕЙ В ЕПОХУ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

Пилипас Є.В.

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: pylypas.yevheniia2321@vni.cdu.edu.ua*

Житло в усі часи мало значну роль в житті людини – воно слугувало укриттям від різноманітних незгод. Бідні люди могли захиститися від природних негараздів – дощу, снігу, сильного вітру; феодала замок захищав від нападу ворогів.

Тип житла залежав від території проживання, роду занять і статків власника. Сільські хати залишалися практично незмінними від античності до ХХ століття, тоді як міські житла, замки і палаци розвивалися в середньовіччі. Залежно від економічних можливостей і доступних матеріалів, будинки будували з дерева, каменю або глини. Камінь був дорогим, тому його переважно використовували для будівництва церков, замків і палаців.

У ранньому середньовіччі житла різних категорій населення мали однакову внутрішню структуру. Більшість будівель не мали окремих кімнат, а були однокамерними; в XI - XIII століттях заможні городяни і селяни почали відокремлювати свої кімнати від кухні та їдальні[1, с. 12].

На більшій частині Європи селянська хата була дерев'яною. На півдні, де каменю було обмаль, віддавали перевагу іншим будівельним матеріалам. Дахи покривали очеретом або травою. Люди спали, готували і їли в одній кімнаті. Для обігріву та приготування їжі використовували відкриті вогнища, але поступово їх витіснили кухонні печі. Коли їх розпалювали, дим виходив через отвір у стелі. Димарі з'явилися пізніше. Маленькі вікна не мали скла і закривалися дерев'яними, шкіряними або тканинними віконницями. У холодну пору року сільські сім'ї часто жили в одному приміщенні зі своєю худобою [3, с. 156].

Вся структура будинку складалася з імпровізованого столу, кількох лавок уздовж стіни і скринь для зберігання прикрас, святкових костюмів, які накопичувалися і передавалися роками. Спали на великому ліжку та лавках. Як ліжка використовували матраци, наповнені сіном або соломою. Вони були дуже великими і часто використовувалися не тільки господарями, але й гостями. Це вважалося ознакою гостинності. Полог (як дах), що накривав ліжку, також мав на меті захистити гостей від численних комах, які кишіли в будинку.